

✓

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Затверджую
Ректор О. Я. Чебикін
«30» жовтня 2020р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧАМИ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В ДЕРЖАВНОМУ ЗАКЛАДІ
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
(нова редакція)

Схвалено рішенням вченої ради
Університету Ушинського
(протокол від «29» жовтня 2020р. №3)
Уведено в дію наказом № 324
від «30» жовтня 2020р.

Одеса – 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про науково-педагогічну практику аспірантів Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» розроблено відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. №261, освітньо-наукових програм та навчальних планів підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, затверджених у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

1.2. Це положення регламентує порядок і форми проходження науково-педагогічної практики аспірантами усіх форм навчання.

1.3. Науково-педагогічна практика на третьому освітньо-науковому рівні є одним із компонентів спрямованих на набуття універсальних навичок дослідника професійної та практичної підготовки аспірантів, зокрема набуття здобувачем вмінь і навичок з організації та проведення навчальних занять.

2. Мета і завдання науково-педагогічної практики

2.1. Метою науково-педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь наукової, викладацької, виховної та навчально-методичної робіт.

2.2. У процесі проходження науково-педагогічної практики аспіранти повинні:

- креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених професійних завдань;
- аналізувати й узагальнювати педагогічні явища та проблеми, виявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та

перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології;

- володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, складання короткострокового й довгострокового прогнозу розвитку ситуації на підставі отриманих даних;

- ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземними мовами, демонструвати вміння усної та письмової комунікації;

- використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання;

- аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, фундаментальні постулати та теорії у професійній та суміжних сферах;

- визначити проблеми і шляхи їх вирішення у сфері професійної діяльності з урахуванням досвіду світових практик;

- використовувати методи педагогічного впливу на особистість здобувачів вищої освіти в процесі їхнього професійного становлення, розробляти індивідуальну траєкторію для їхнього особистісного і професійного розвитку;

- застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження/спростування гіпотез;

- створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології для виконання наукових завдань;

- демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на

професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики;

- організовувати освітній процес (співпрацю в команді) здобувачів освіти, керувати їхньою пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання.

2.3. Науково-педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

- знайомство з організацією освітнього процесу у вищій школі;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету Ушинського під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін;
- розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни;
- самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять тощо), самоаналіз;
- участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;
- індивідуальна робота із студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями;
- ознайомлення з науковою літературою (статтями, авторефератами, дисертаціями) за темою наукового дослідження;
- можливість проведення діагностики показників відповідних критеріїв дотичних до теми дослідження.

3. Організаційні основи науково-педагогічної практики аспірантів

3.1. Організатором та базою для проходження науково-педагогічної практики аспірантів, як правило, є кафедра, де працює гарант ОНП. Функцію керівника науково-педагогічної практики виконує науковий керівник здобувача.

3.2. Завідувач аспірантури та докторантури знайомить аспірантів з порядком проходження науково-педагогічної практики, звітними

документами, формою та змістом практики; здійснює облік проходження науково-педагогічної практики аспірантами Університету Ушинського.

3.3. Загальний обсяг науково-педагогічної практики складає 3 кредити ЄКТС у четвертому семестрі навчання, у тому числі:

- 1 кредит ЄКТС науково-педагогічної практики складає навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування а аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів, у т.ч. науковою, проведення практичних занять тощо);
- 1 кредит ЄКТС науково-педагогічної практики складає науково-дослідна робота;
- 1 кредит ЄКТС науково-педагогічної практики складає організаційно-виховна робота.

3.4. Термін проходження науково-педагогічної практики та її програма визначаються в індивідуальному навчальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, гарантом ОНП.

4. Права та обов'язки аспіранта

4.1. Аспірант має право:

- з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації науково-педагогічної практики;
- відвідувати заняття провідних фахівців Університету Ушинського з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом;
- проходити науково-педагогічну практику за місцем роботи, якщо професійно провадять науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти (за умови узгодження програми науково-педагогічної практики).

4.2. Аспірант зобов'язаний:

- виконувати всі види робіт, передбачені програмою науково-педагогічної практики, ретельно готуватися до кожного заняття;

- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку Університету Ушинського, розпорядженням адміністрації та керівників практики;
- подавати на вимогу наукового керівника плани-конспекти занять та інші методичні матеріали, передбачені індивідуальним планом практики;
- своєчасно звітувати про виконання індивідуального плану практики і подати науковому керівнику звітну документацію.

5. Права та обов'язки керівника науково-педагогічної практики

5.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на гаранта ОНП, за якою закріплений здобувач.

5.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення науково-педагогічної практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгуки на звіт аспіранта про проходження практики.

6. Процедура проходження науково-педагогічної практики аспіранта

6.1. Зміст і програма проходження науково-педагогічної практики конкретизуються індивідуальним планом практики. Науково-педагогічна практика містить такі види робіт:

- Науково-дослідна робота:

- вивчення основних напрямів наукової діяльності викладачів кафедри та аналіз їхніх наукових здобутків;
- формування дослідницьких умінь і навичок, необхідних для успішної реалізації завдань дисертаційного дослідження;
- керівництво студентською науково-дослідницькою роботою.
- навчальна:
 - поглиблення й удосконалення науково-теоретичних знань з проблем професійної освіти;
 - ознайомлення з основними формами проведення занять у закладах вищої, професійної (професійно-технічної) освіти;
 - ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.
- методична робота:
 - вивчення й узагальнення рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять у закладах вищої, професійної (професійно-технічної) освіти;
 - аналіз актуальних проблем професійної підготовки студентів певної спеціальності;
 - ознайомлення з методичною роботою кафедри;
 - формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність.
- Організаційно-виховна робота:
 - ознайомлення з основними напрямками організаційно-виховної роботи на кафедрі;
 - формування вмінь організації аудиторної та позааудиторної виховної роботи студентів;
 - ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи, методикою проведення виховної роботи у ЗВО;

- розвиток особистісних якостей майбутніх викладачів в галузі професійної освіти;
- формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність.

6.2. Аудиторні заняття аспірант зобов'язаний проводити у присутності наукового керівника.

6.3. Індивідуальний план науково-педагогічної практики є складовою щоденника практики здобувача вищої освіти, погоджується науковим керівником, гарантом ОНП, завідувачем відділу аспірантури та докторантури і затверджується проректором з наукової роботи.

6.4. Після проходження науково-педагогічної практики аспірант подає науковому керівнику заповнений щоденник практики, індивідуальний план науково-педагогічної практики, звіт про результати проходження науково-педагогічної практики.

6.5. Аспіранти, які працюють у закладах вищої на науково-педагогічних посадах, і за бажанням проходили практику за місцем роботи, до щоденника практики додають довідку з місця роботи, в якій зазначено аудиторне навантаження, розгорнуту характеристику від відповідального куратора.

6.6. Оцінювання результатів проходження науково-педагогічного практики здійснює науковий керівник за критеріями, що впроваджені в Університеті Ушинського за 100-бальною шкалою ЄКТС та національною шкалою. Оцінка за практику вноситься в щоденник практики і у заліково-екзаменаційну відомість за підписом наукового керівника та подаються до відділу аспірантури та докторантури.

6.7. Аспірант, який не виконав індивідуальний план науково-педагогічної практики, і отримав негативний висновок щодо її проходження або незадовільну оцінку, надається право її повторного проходження.

6.8. Аспірант, якого відсторонили від проходження науково-

педагогічної практики або практика якого оцінена незадовільно, вважається таким, що не виконав індивідуальний навчальний план роботи аспіранта і вважається таким, що має академічну заборгованість.

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. У ході науково-педагогічної практики здійснено аналіз, систематизацію й узагальнення змісту й основних положень науково-філософської, педагогічної, психологічної, методичної та ін. літератури, зокрема:

2. У ході науково-педагогічної практики здійснено аналіз, систематизацію й узагальнення змісту й основних положень дисертаційних робіт (авторефератів), зокрема:

3. За темою дисертаційного дослідження підготовлено наукову статтю (тези) на тему: _____

4. Під час науково-педагогічної практики ознайомилась із методичною діяльністю кафедри _____, а саме:

5. У ході науково-педагогічної практики:
відвідано ____ занять викладачів кафедри. З таких тем:

6. Самостійно проведено ____ навчальних занять з таких тем:

7. Проведено___ виховних заходів з таких тем:

8. Проведено __ індивідуальних занять зі студентами групи

9. У ході науково-педагогічної практики знайомився (лась) з такими документами кафедри:

10. У ході науково-педагогічної практики виконано такі індивідуальні завдання:

«__» _____ 20__ р.

(Підпис)

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
К. Д. УШИНСЬКОГО

«Затверджую»

Ректор _____ О. Я. Чебикін

«_____» _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ

здобувача другого року навчання третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти спеціальності _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Науково-дослідна робота

	Завдання
1.	За темою дисертаційного дослідження здійснити аналіз, систематизацію й узагальнення змісту і основних положень науково-філософської, педагогічної, психологічної, методичної та ін. літератури
2.	За темою дисертаційного дослідження здійснити аналіз, систематизацію й узагальнення змісту і основних положень дисертаційних робіт (авторефератів)
3.	За темою дисертаційного дослідження підготувати наукову статтю (тези)

2. Відвідування занять викладачів кафедри

	Дата і вид заняття	ПІБ викладача	Тема заняття

3. Навчальна робота (самостійне проведення навчальних занять)

№ п/п	Дата і вид заняття	Тема заняття

4. Методична робота

№ п/п		З чим ознайомитися

5. Організаційно-виховна робота (проведення виховного заходу/ кураторської години)

№ п/п	Дата і вид заняття	Тема заняття

6. Індивідуальні завдання

1 Науково-дослідницька робота:

	Завдання
1.	вивчення основних напрямів наукової діяльності викладачів кафедри та аналіз їхніх наукових здобутків
2.	формування дослідницьких умінь і навичок, необхідних для успішної реалізації завдань дисертаційного дослідження;
3.	керівництво студентською науково-дослідницькою роботою

2. Навчальна робота:

	Завдання
1.	поглиблення й удосконалення науково-теоретичних знань з проблем професійної освіти;
2.	ознайомлення з основними формами проведення занять у закладах вищої, професійної (професійно-технічної) освіти та
3.	ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів

3. Методична робота:

	Завдання
1.	Вивчення й узагальнення рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять у закладах вищої, професійної (професійно-технічної) освіти
2.	Аналіз актуальних проблем професійної підготовки студентів певної спеціальності;
3.	Ознайомлення з методичною роботою кафедри
4.	Формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність

4. Організаційно-виховна робота:

	Завдання
1.	Ознайомлення з основними напрямками організаційно-виховної роботи на кафедрі
2.	Формування вмінь організації аудиторної та позааудиторної виховної роботи студентів
3.	Ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи, методикою проведення виховної роботи у ЗВО
4.	Розвиток особистісних якостей майбутніх викладачів в галузі професійної освіти
5.	Формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність

Погоджено:

Завідувач відділу аспірантури і докторантури _____ (І. А. Хижняк)

Гарант ОНП _____ ()

Завідувач кафедри від бази практики _____ ()

Науковий керівник _____ ()

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д. УШИНСЬКОГО

«Затверджую»

Ректор _____ О. Я. Чебикін

«_____» _____ 20__ р.

ЩОДЕННИК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача другого року навчання третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти спеціальності _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса–2020

Здобувач 2 року навчання зі спеціальності _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув (ла) «__» _____ 20__ року

(назва кафедри і ЗВО місця проходження практики)

Завідувач кафедри _____ (_____)

Проректор з наукової роботи _____ (_____)

МП

Вибув (ла) «__» _____ 20__ року

(назва кафедри і ЗВО місця проходження практики)

Завідувач кафедри _____ (_____)

Проректор з наукової роботи _____. (_____)

МП

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ НАПРЯМ

	Компетентності	Бали (1–5)	підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	підпис наукового керівника
1	Володіння вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань.				
2	Здатність до проведення дослідницької діяльності.				
3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).				
4	Здатність дотримуватися етики науково-педагогічного дослідження, норм академічної доброчесності в наукових дослідженнях				
5	Здатність до узагальнення й інтерпретації отриманих результатів дослідження й оформлення їх у вигляді наукових статей, тез доповідей, звітів, розроблення напрямів подальших досліджень.				
6	Здатність до вдосконалення професійної культури шляхом професійної рефлексії, самоорганізації діяльності, розроблення індивідуальної траєкторії власного особистісного і професійного розвитку та самовдосконалення.				
	Загальна кількість балів				

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____

Науковий керівник _____

ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Форма проведення _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	підпис наукового керівника
1	Володіння навчальним матеріалом педагогічною майстерністю, педагогічною технікою				
3	Вміння добирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти				
4	Використання інтерактивних методів навчання				
5	Застосування наочних (презентації) і мультимедійних методів і засобів навчання				
	Загальна кількість балів				

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Вид заняття _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	підпис наукового керівника
1	Володіння навчальним матеріалом педагогічною майстерністю, педагогічною технікою				
3	Вміння добирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти				
4	Використання інтерактивних методів навчання				
5	Застосування наочних (презентації) і мультимедійних методів і засобів навчання				
Загальна кількість балів					

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____

ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Вид заняття _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	підпис наукового керівника
1	Здатність використовувати методи педагогічного впливу на особистість здобувачів вищої освіти в процесі їхнього професійного становлення				
	Здатність демонструвати лідерські якості				
4	Здатність здійснювати міжособистісну взаємодію, вміння працювати в команді				
	Загальна кількість балів				

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____ (_____)

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____ (_____)

Відгук керівника (наукового керівника) науково-педагогічної практики:

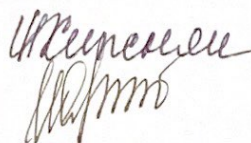
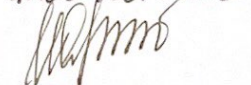
Керівник (науковий керівник) практики _____ (_____)

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи
Завідувачка відділу аспірантури
та докторантури
Юрисконсульт

Т. І. Койчева

І. А. Хижняк

І. О. Сильченко